

 ČESKÁ KRAJINA
společně pro přírodu

výroční zpráva 2011

SLOVO ŘEDITELE

V roce 2011 jsme odstartovali naši práci s veřejností a s dárci. V posledních týdnech roku jsme zveřejnili naši první tiskovou zprávu informující o projektu Národního centra biodiverzity.

Náš projekt se setkal s poměrně dobrou odezvou v médiích, mezi výstupy patřil například živý vstup na veřejnoprávní stanici Rádio Česko 16. prosince 2011 a články na několika specializovaných internetových serverech o přírodě a životním prostředí. Všem novinářům, kteří našemu projektu věnovali pozornost, bychom chtěli poděkovat za projevený zájem a přízeň.

V březnu 2011 jsme rovněž odstartovali naši prezentaci na Facebooku. Do konce roku se nám podařilo získat na dvě stovky příznivců. Rovněž jim bychom chtěli za jejich podporu poděkovat. Je pro nás nesmírně důležité, že naše snahy o ochranu přírody a biologické rozmanitosti nalézají odezvu u veřejnosti.

Do třetice bych chtěl velmi poděkovat Nadaci OKD za udělení ceny Mediální čin roku, kterou jsem jako novinář obdržel za poslední část rozsáhlého cyklu článků a rozhovorů věnovaných propagaci tuzemských nadací.

V červnu 2011 jsme získali ochrannou známku pro náš klíčový projekt Národního centra biodiverzity, v červenci potom také zápis ochranné známky pro náš další projekt Zelené plíce Ostravska.

Důležitý krok pro ochranu biologické rozmanitosti v České republice udělala v roce 2011 Evropská unie. Ta navrhla zásady společné zemědělské politiky po roce 2013. Jejím důležitým pilířem je dlouhodobá udržitelnost zemědělského odvětví ve vztahu k životnímu prostředí. Evropská komise navrhla vyčlenit 30 procent přímých plateb na postupy, které umožňují šetrné využívání přírodních zdrojů. O třetinu vyšší platby by tak měli dostávat farmáři, kteří pěstují diverzifikované plodiny, uchovávají trvalé pastviny a věnují se ochraně ekologických rezerv a krajiny.

Dalibor Dostál, ředitel obecně prospěšné společnosti Česká krajina

KDO JSME

Obecně prospěšná společnost Česká krajina je celostátní nezisková organizace působící v oblasti ochrany přírody, krajiny a životního prostředí. Jejím hlavním cílem je ochrana biologické rozmanitosti (biodiverzity) a zmírňování dopadů klimatických změn na přírodu i člověka a adaptace krajiny na změny klimatu.

Součástí těchto snah je vytváření sítě nestátních přírodních rezervací, které umožní přežití ohrožených druhů rostlin a zvířat, případně jejich návrat do oblastí, kde byly v minulých staletích vyhubeny.

Základem našeho přístupu jsou nejenom ekologická a vědecká kritéria, ale také ekonomický přístup. Zkušenosti ochrannářských organizací z celého světa ukazují, že právě vytváření nestátních rezervací je dlouhodobě nejlevnější a nejefektivnější způsob ochrany životního prostředí.

Příroda se po celá tisíciletí vyvíjela přirozeným způsobem bez zásahu člověka, a obnova přirozených procesů v rezervacích je nejlevnějším způsobem údržby krajiny i ochrany živočichů a rostlin.

Fungující ekosystémy jsou nejlevnějším způsobem údržby krajiny, zejména v době odlivu obyvatel venkova do měst. Dlouhodobě snižují potřebu umělých zásahů na údržbu krajiny, která zatím daňové poplatníky stojí několik miliard korun ročně.

Společnost Česká krajina založil v roce 2007 politolog, novinář a pozdější šéfredaktor celostátní redakce Deníku Dalibor Dostál. V práci neziskové organizace se rozhodl spojit celoživotní lásku k přírodě se zkušenostmi, které získal během svého dlouholetého působení v médiích, kde kromě funkce šéfredaktora zastával rovněž pozice šéfa domácí a ekonomické redakce či šéfa zpravodajství.

CO DĚLÁME

Společnost Česká krajina buduje síť nestátních rezervací na území České republiky propojených biokoridory. Zahraniční zkušenosti z minulých desetiletí v ochraně přírody ukázaly, že je to nejefektivnější a nejlevnější cesta k ochraně rostlinných a živočišných druhů.

Naplňováním našeho programu se snažíme přispět k naplnění cíle Evropské komise stabilizovat biodiverzitu v rámci EU. Hlavním projektem v této oblasti je vybudování Národního centra biodiverzity, jakési „Noemovy archy“ pro ohrožené druhy v České republice.

Druhým cílem je boj s klimatickými změnami, které představují vážnou hrozbu nejenom pro druhovou rozmanitost v České republice, ale představují riziko pro ekonomický rozvoj země a životní úroveň jejích obyvatel.

Jednou z nejúčinnějších cest je vysazování stromů, které přispívají k pohlcování skleníkových plynů. Jeden průměrný vzrostlý strom absorbuje ročně 12 kilogramů CO₂. Jeden průměrně zalesněný hektar až 3,75 tuny CO₂. Snažíme se proto zvýšit lesnatost a přiblížit ji k průměru zemí Evropské unie a rozvinutých států OECD.

JAK PRACUJEME

Společnost Česká krajina spolupracuje při naplňování svých cílů s předními institucemi, vědeckými ústavy i významnými podniky a společnostmi. Nejdeme cestou konfrontace, naší snahou je zapojit do ochrany životního prostředí co největší okruh subjektů.

Příklady ze zahraničí ukazují, že právě zapojení významných ekonomických, společenských a vědeckých subjektů umožňuje dosáhnout v ochraně přírody nejlepších výsledků. Věříme, že společně to dokážeme i v České republice. Podnikům nabízíme naplňování Společenské odpovědnosti firem (Corporate social responsibility – CSR) v jedné ze tří základních oblastí tohoto přístupu – ochraně životního prostředí.

SBÍRKA SPOLEČNĚ PRO PŘÍRODU

V rámci osvědčení o konání veřejné sbírky z Krajského úřadu Středočeského kraje pokračovala v roce 2011 sbírka Společně pro přírodu ve prospěch našeho projektu Národního centra biodiverzity.

Sbírka formálně začala 1. 1. 2011 a bude ukončena 23. 11. 2013. Způsob konání sbírky je shromažďováním příspěvků na předem vyhlášeném bankovním účtu. V závěru roku 2011 jsme začali pracovat na žádosti o rozšíření na sbírku pomocí dárcovských SMS. Žádost o zařazení do projektu DMS budeme podávat k Fóru dárců v prvním čtvrtletí 2012.

Číslo sbírkového účtu je
2069491329/0800
účet je veden u České spořitelny.

ČESKÁ KRAJINA NA INTERNETU

V roce 2011 odstartovala prezentace společnosti Česká krajina na sociálních sítích a pravidelně jsme publikovali informace na internetu, a jejich projektů na internetu. Česká krajina je v současnosti na internetu dostupná na těchto adresách:

Oficiální web:
<http://www.ceska-krajina.cz>

Facebook:
<http://www.facebook.com/CeskaKrajina>

Twitter:
<http://twitter.com/CeskaKrajina>

Flickr:
<http://www.flickr.com/photos/ceskakrajina>

ZMĚNA KLIMATU

Změna klimatu je jedním z nejzávažnějších problémů současnosti a zmírnění postupu globálního oteplování představuje jednu z největších výzev pro lidstvo.

Jednu z nejúčinnějších metod snižování koncentrací CO₂, hlavního skleníkového plynu, v atmosféře přitom představuje výsadba nových lesů. Je prokázáno, že jeden zalesněný hektar absorbuje až 3,75 tuny CO₂ ročně. Zmírnění následků globálního oteplování znamená přínos pro evropské zemědělství, rybářství a turistický průmysl.

Globální oteplování představuje celosvětovou hrozbu, nejohroženější je přitom příroda v Evropě, včetně České republiky. V minulosti to již potvrdily klimatické změny provázející střídání dob ledových a meziledových. Ty ochudily Evropu o rostlinné i živočišné druhy výrazně více než ostatní světadíly.

Proto dnes roste ve východní Asii šestkrát víc a na východě Ameriky dvakrát více druhů stromů než v Evropě. Podobná situace je také u živočichů. Orientace Alp a Středozemního moře totiž nedovolují druhům ohroženým rozsáhlou změnou teplot volně migrovat na jih a v teplejších obdobích zpátky na sever.

Největším nedostatkem České republiky je chybějící síť fungujících biokoridorů. Ty mají klíčový význam pro pohyb rostlin a živočichů, pro něž je migrace jedinou možností záchrany před negativními následky klimatických změn.

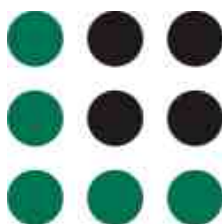
Například nárůst průměrných teplot 3 stupně Celsia by znamenal posunutí areálů rozšíření jednotlivých druhů o 300 až 400 kilometrů severně. Řada druhů není schopna migrace na takové vzdálenosti a oteplení by pro ně mělo fatální důsledky. Pro organismy, které mohou migrovat, zase představuje nepřekročitelnou překážku fragmentace biotopů, které nejsou propojeny fungujícími biokoridory.

Nutný je rovněž aktivní přístup k odstraňování CO₂ v atmosféře. Jednou z nejúčinnějších cest je vysazování stromů a zvětšování ploch lesů. Jeden průměrný vzrostlý strom absorbuje ročně 12 kilogramů CO₂. Jeden průměrně zalesněný hektar až 3,75 tuny CO₂. Naším cílem je proto přiblížení lesnatosti v České republice k úrovni průměru patnácti starých zemí Evropské unie, tedy ze současných přibližně 34 procent ke zhruba 39 procentům.

NAŠE PROJEKTY

Projekty společnosti Česká krajina chrání původní přírodu v České republice, ale zároveň usilují o to, aby byly prospěšné také člověku. Kromě ochrany ohrožených živočišných a rostlinných druhů slouží také jako prevence před povodněmi a pomáhají k čistějšímu ovzduší v oblastech nejvíce postižených smogem

**ZELENÉ
PLÍCE
OSTRAVSKA**

Zelené plíce Ostravska

Zhruba od roku 2000 se v Česku opět začala zhoršovat kvalita ovzduší, především narůstají koncentrace nebezpečných jemných prachových částic. Loni již území se zvýšenou koncentrací těchto nečistot zasahovalo třetinu České republiky a žily na něm přibližně dvě třetiny obyvatel ČR. Odhaduje se, že vlivem znečištěného ovzduší ročně v ČR až dvanáct tisíc lidí. Ostravsko patří v tomto ohledu nejen k nejznečištěnějším lokalitám v České republice. Cílem projektu je přispět k postupnému zvýšení čistoty ovzduší na Ostravsku obnovou a vysazováním nových lesních porostů. Podle britské studie, na kterou upozornilo únorové vydání zpravodaje DG Environment Evropské komise, může vysazování stromů v blízkosti urbanizovaných oblastí snížit znečištění ovzduší prachovými mikročásticemi až o jednu čtvrtinu. Rovněž nedávno zveřejněná studie vědců z americké Columbia University došla k závěru, že zvýšení množství zeleně snížilo výskyt astmatu u dětské populace ve znečištěných oblastech až o pětadvacet procent.

Národní centrum biodiverzity

Stejně jako v celé Evropské unii, ani v České republice se nedaří zastavit pokles druhové rozmanitosti. Jedním z kroků, které by měly zvrátit tento negativní trend, je vybudování Národního centra biodiverzity. To by mělo poskytnout útočiště ohroženým druhům rostlin a živočichů a vytvořit příhodné podmínky také pro návrat některých druhů, které byly v předchozích staletích člověkem vyhubeny.

KONTAKT

Adresa

Naše sídlo se nachází v Kutné Hoře, jednom z nejkrásnějších měst ve střední Evropě, zapsaném na celosvětový seznam světového dědictví UNESCO.

Česká krajina o.p.s.
Šultysova 170
284 01 Kutná Hora
Česká republika

Web www.ceska-krajina.cz

E-mail info@ceska-krajina.cz

Tel (+420) 327 511 195

IČO 28254244

DiČ CZ28254244

BANKOVNÍ SPOJENÍ

Banka: Česká spořitelna
Č. účtu 2111959379/0800
IBAN CZ82 0800 0000 0021 1195 9379

ORGANIZACE

Ředitel

Mgr. Dalibor Dostál

Správní rada

Mgr. Pavel Polák
Mgr. Josef Šlerka
Bc. Tomáš Procházka

Dozorčí rada

Mgr. Kateřina Volná
Mgr. Veronika Forková
Alena Vyroubalová

FINANČNÍ ZPRÁVA

Vzhledem k pokračování ekonomické krize jsme byli nuceni posunout první žádosti o financování z nadačních a firemních zdrojů až na samý závěr roku 2011. Proto i po celý rok 2011 byla činnost společnosti Česká krajina financována výhradně z peněz zakladatele.

Výkaz zisku a ztrát:

Náklady(v tisících Kč)	Činnost		
	hlavní:	hospodářská:	Celkem:
Náklady z činnosti	54	0	54
Ostatní služby	7	0	7
Ostatní náklady z činnosti	2	0	2
Spotřeba materiálu	45	0	45
Výnosy(v tisících Kč)			
Příspěvky a dotace na provoz	55	0	55
Výnosy celkem	55	0	55
Výsledek hospodaření před zdaněním	1	0	1

Rozvaha:

Aktiva (v tisících Kč)	Minulé období (1):	Běžné období (2):
Běžný účet	1	3
Aktiva celkem	1	3
Pasiva (v tisících Kč)		
Ostatní fondy	0	1
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	1	1
Zisk daného období	0	1
Pasiva celkem	1	3

Finanční zpráva za rok 2011 obsahuje vybrané údaje z účetní závěrky účetní jednotky. Kompletní účetní závěrka je uložena v sídle účetní jednotky.

© Česká krajina 2012

Fotografie: Samphotostock.cz; Isifa.cz;